

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ,
ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему:

*Психологічна готовність студентської
молоді до шлюбу*

Виконав: здобувач 4 курсу,
групи ПС-17-2
Спеціальності 053 «Психологія»
Гладка А.С.
Керівник: Гаркуша І.В.,
PhD з соц.ком., доцент

Дніпро
2021 р.

АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи
Гладкої Анастасії Сергіївни
на тему:
«Психологічна готовність студентської молоді до шлюбу»

Кваліфікаційна робота здобувача 4-го курсу, спеціальності «Психологія» (у форматі Бакалавр) (Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, кафедра інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи) присвячена проблемі теоретичного обґрунтування та емпіричного дослідження психологічної готовності студентської молоді до шлюбу.

Необхідність вивчення готовності до шлюбу та сімейного життя саме студентської молоді визначається тим, що даний період можна назвати сенситивним етапом розвитку сімейних цінностей та вступу в шлюб. Чим вище рівень готовності до шлюбу у цей момент, тим успішніше відбувається адаптація до сімейного життя, простіше досягається взаєморозуміння між подружжям, а значить більше шансів створити благополучну сім'ю.

Готовність до шлюбу передбачає такі структурні компоненти, як вміння спілкуватися з партнером, вибудовувати з ним здорові міцні відносини, засновані на любові, розумінні, прийнятті та компромісі в разі конфліктів. Поняття психологічна готовність містить в собі багато компонентів, серед яких виділяються психологічні, соціальні, психофізіологічні, культурні й моральні. Психологічні особливості вибору людиною шлюбного партнера, згідно з теоретичними джерелами, полягають в основному привабливості партнера і схожістю поглядів щодо важливих життєвих питань.

Як вітчизняні, так і зарубіжні дослідники виділяють свої критерії до проблеми вступу в шлюб і розглядають питання зі своєї точки зору, тим самим розширюючи уявлення про компоненти готовності до шлюбу. Дослідження питань вступу молоді в шлюб в різних областях знання становлять предмет міждисциплінарного характеру, що дозволяє переосмислити сутність феномену сім'ї на сучасному етапі розвитку.

За результатами експериментального дослідження у роботі виявлено особливості готовності студентів до вступу в шлюб. Виявлено відмінності в психологічній готовності до шлюбу у дівчат і юнаків студентського віку. Здійснений статистичний аналіз виявив наступну різницю у проявах психологічній готовності до шлюбу у юнаків та дівчат студентського віку: у дівчат студентського віку переважає високий рівень готовності до шлюбу, на відміну від студентів-юнаків, у яких переважає середній рівень прояву готовності до шлюбу; у проявах сімейних цінностей значима різниця виявлена за показниками господарсько-побутової, емоційно-психотерапевтичної цінностями та зовнішньої привабливості, у дівчат ці цінності є вищими за значенням ніж у хлопців; у проявах показників важливих життєвих орієнтацій в сім'ї значима різниця виявлена за показниками: ставлення до автономності або залежності, ставлення до романтичного кохання та ставлення до матріархального або патріархального

пристрою у сім'ї, у дівчат ці життєві орієнтації в сім'ї є вищими за показники у хлопців.

Отримані результати дослідження підтверджують гіпотезу про те, що у дівчат і юнаків студентського віку є відмінності в психологічній готовності до шлюбу.

Практичне значущість полягає в практичних знаннях про шляхи підвищення психологічної готовності молоді до шлюбу, які можуть бути корисні психологам, спеціалістам соціальних організацій, які реалізують молодіжні програми та всім зацікавленим особам.

Перелік ключових слів: *психологічна готовність, шлюб, сімейні цінності, студентській вік, юнаки, дівчата.*

SUMMARY
qualification work
Hladka Anastasiia
on the topic:
«Psychological readiness of student youth for marriage»

Qualification work of the 4th year applicant (in bachelor format), specialty «Psychology» (Alfred Nobel University, Dnipro, Ukraine, Department of Innovative Technologies in Pedagogy, Psychology and Social Work) is devoted to the problem of theoretical substantiation and empirical research of psychological readiness of student youth for marriage.

The need to study the readiness for marriage and family life of student youth is determined by the fact that this period can be called a sensitive stage in the development of family values and marriage. The higher the level of readiness for marriage at this time, the more successful the adaptation to family life, the easier it is to achieve mutual understanding between spouses, and thus more chances to create a prosperous family.

Readiness for marriage involves such structural components as the ability to communicate with a partner, to build a healthy strong relationship with him, based on love, understanding, acceptance and compromise in case of conflict. The concept of psychological readiness contains many components, among which are psychological, social, psycho-physiological, cultural and moral. Psychological features of a person's choice of marriage partner, according to theoretical sources, are mainly the attractiveness of the partner and the similarity of views on important life issues.

Both domestic and foreign researchers identify their criteria for the problem of marriage and consider the issue from their point of view, thereby expanding the understanding of the components of readiness for marriage. Research on the issue of youth marriage in various fields of knowledge is a subject of interdisciplinary nature, which allows us to rethink the essence of the family phenomenon at the present stage of development.

According to the results of experimental research, the peculiarities of students' readiness for marriage are revealed in the work. Differences in the psychological readiness for marriage in girls and boys of student age were revealed. The statistical analysis revealed the following difference in the manifestations of psychological readiness for marriage in boys and girls of student age: girls of student age have a high level of readiness for marriage, in contrast to young students, who have a medium level of readiness for marriage; in the manifestations of family values a significant difference is found in terms of household, emotional and psychotherapeutic values and external attractiveness, in girls these values are higher in value than in boys; in the manifestations of indicators of important life orientations in the family, a significant difference is found in the indicators: attitude to autonomy or dependence, attitude to romantic love and attitude to matriarchal or patriarchal device in the family, in girls these life orientations in the family are higher than indicators in boys.

The results of the study confirm the hypothesis that girls and boys of student age have differences in psychological readiness for marriage.

The practical significance lies in the practical knowledge of ways to increase the psychological readiness of young people for marriage, which can be useful to psychologists, specialists of social organizations that implement youth programs and all stakeholders.

Key words: psychological readiness, marriage, family values, student age, boys, girls.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ	6
1.1. Сутність поняття психологічної готовності в вітчизняній та зарубіжній літературі	6
1.2. Психологічний портрет сучасної молоді	12
1.3. Фактори, що впливають на психологічну готовність студентів до шлюбу	15
Висновки до першого розділу	20
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ВСТУПУ В ШЛЮБ	22
2.1. Характеристика методів діагностики психологічної готовності студентів до вступу в шлюб	22
2.2. Діагностика психологічної готовності студентів до шлюбу	29
2.3. Статистичний аналіз відмінностей в психологічній готовності до шлюбу у юнаків та дівчат студентського віку	38
Висновки до другого розділу	42
ВИСНОВКИ	43
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	46
ДОДАТКИ	